

नेपाल सरकार
सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालयको सूचना
रेडियो प्रसार सेवा विकास समिति (गठन) (दोश्रो संशोधन) आदेश, २०४१

राजपत्रमा प्रकाशित मिति:

१. रेडियो प्रसार सेवा विकास समिति (गठन) आदेश, २०४१	२०४१।५।१
२. रेडियो प्रसार सेवा विकास समिति (गठन) (पहिलो संशोधन) आदेश, २०४६	२०४६।२।९
३. रेडियो प्रसार सेवा विकास समिति (गठन) (दोश्रो संशोधन) आदेश, २०५१	२०५१।९।२५
४. केही नेपाल कानून संशोधन ऐन, २०६३	२०६३।६।२८

विकास समिति ऐन, २०४१ को दफा ३ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी नेपाल सरकारले देहायको आदेश जारी गरेको छ ।

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:** (१) यस आदेशको नाम "रेडियो प्रसार सेवा विकास समिति (गठन) २०४१" रहेको छ ।

(२) यो आदेश तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

*२. **परिभाषा:** विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस आदेशमा

(क) "समिति" भन्नाले रेडियो प्रसार सेवा विकास समिति सम्झनु पर्दछ ।

(ख) "कार्यकारी निर्देशक" भन्नाले दफा ७ को उपदफा (१) बमोजिम नियुक्त समितिको कार्यकारी निर्देशक सम्झनु पर्छ ।

(ग) "तोकिएको" वा "तोकिए बमोजिम" भन्नाले यो आदेश अन्तरगत बनेको नियममा तोकिएको वा तोकिए बमोजिम सम्झनु पर्दछ ।

*२.क. **समितिको गठन:**

(१) रेडियो प्रसार सेवा विकास समिति नामको एक समिति गठन गरिएको छ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको समितिमा देहायका सदस्यहरू रहनेछन्:

(क) सचिव, सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालय	अध्यक्ष
(ख) भाषा, साहित्य वा प्रसारणको क्षेत्रमा विशिष्ट योगदान पु-याएका व्यक्तिहरू मध्येबाट एकजना	सदस्य
(ग) संगीत तथा कलाको क्षेत्रमा विशिष्ट योगदान पु-याएका व्यक्तिहरू मध्येबाट एकजना	सदस्य

(घ) प्रतिनिधि, अर्थमन्त्रालय (सहसचिव स्तर)

सदस्य

(ङ) कार्यकारी निर्देशक

सदस्य सचिव

(३) उपदफा (२) को खण्ड (ख) र (ग) बमोजिमका सदस्यहरूको मनोनयन नेपाल सरकारले गर्नेछ र

निजहरूको पदावधि दुई वर्षको हुनेछ ।

(४) नेपाल सरकारले आवश्यक देखेमा नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गरी समितिका सदस्यहरूमा थपघट वा हेरफेर गर्न सक्नेछ ।

(५) समितिले कुनै स्वदेशी वा विदेशी विशेषज्ञ वा सल्लाहकार वा नेपाल सरकार वा समितिको कुनै अधिकृत कर्मचारीलाई समितिको बैठकमा पर्यवेक्षकको रूपमा भाग लिन आमन्त्रण गर्न सक्नेछ ।

३. **समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार:** *(१) नेपाल अधिराज्यको संविधान, २०४७ द्वारा प्रत्याभुत गरिएको नेपाली जनताको अभिव्यक्तिको स्वतन्त्रता तथा सूचनाको हकलाई सम्मान गर्दै मुलुकको आर्थिक, सामाजिक, सांस्कृतिक तथा अन्य महत्वपूर्ण गतिविधिहरूलाई आम जनताको बीचमा पु-याई नेपाल अधिराज्यको सार्वभौमसत्ता तथा अखण्डतालाई अक्षुण्ण राख्ने र संसदीय व्यवस्थालाई संरक्षण गर्न सघाउ पु-याउने किसिमका कार्यक्रमहरू प्रचलित कानूनको अधिनमा रही उत्पादन तथा प्रसारण गर्नु गराउनु समितिको कर्तव्य हुनेछ ।

(२) उपदफा (१) मा उल्लिखित कर्तव्य पालनाको लागि समितिले देहायका कामहरू गर्न सक्नेछ ।

(क) रेडियो प्रसार सेवा विकास समितिको लागि नीति निर्धारण गर्ने,

(ख) रेडियो प्रसार सेवाको विस्तार गर्ने,

(ग) रेडियो प्रसार सेवाको सुधार र विस्तारको लागि आवश्यक साधन र सुविधाको व्यवस्था गर्ने,

(घ) रेडियो प्रसार सेवाको कार्यसंचालनको लागि आवश्यक प्राविधिक र प्रशासकीय कर्मचारीहरूको दरबन्दी श्रृजना गर्ने र नियुक्ति गर्ने,

(ङ) नेपाल सरकारको स्वीकृति लिई अन्तर्राष्ट्रिय संघ संस्थाबाट सहयोग वा ऋण प्राप्त गर्ने,

(च) रेडियो प्रसार सेवालार्इ स्वावलम्बी बनाउन विज्ञापन सेवालार्इ व्यापारिक दृष्टिकोणबाट सञ्चालन गर्ने,

- (छ) रेडियो प्रसार सेवा बढी आकर्षक बनाउन आवश्यक दक्ष जनशक्ति तयार गर्ने,
- (ज) व्यवहारिक एवं वैज्ञानिक रूपबाट प्रसार गर्न आवश्यक पर्ने अनुसन्धान र अध्ययन गर्ने गराउने,
- * (ज.१) राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा घटेका महत्वपूर्ण गतविधिहरूको साथै शैक्षिक तथा मनोरन्जनात्मक कार्यक्रमहरू प्रसारण गर्ने गराउने,
- * (ज.२) मुलुकको आर्थिक, सामाजिक, सांस्कृतिक, साहित्यिक, धार्मिक एवं कलात्मक पक्षहरूको जगेर्ना तथा सम्बर्द्धन गर्न सघाउ पु-याउने किसिमका कार्यक्रमहरूको उत्पादन गरी प्रसारण गर्ने गराउने,
- * (ज.३) विभिन्न क्षेत्र जाति, भाषा, धर्म वर्ग तथा सम्प्रदायबीच भावनात्मक एकता अभिवृद्धि गर्ने किसिमका कार्यक्रमहरूको उत्पादन गरी प्रसारण गर्ने गराउने ।
- (झ) रेडियो प्रसार सेवाको वार्षिक प्रतिवेदन नेपाल सरकार समक्ष पेश गर्ने, र
- (ञ) उपरोक्त कामहरूको कार्यान्वयनको लागि अन्य आवश्यक कामहरू गर्ने ।

४. समितिको बैठक र निर्णय: (१) समितिको बैठकको अध्यक्षले तोकेबमोजिम बस्नेछ ।

- (२) समितिको कूल सदस्य संख्याको पचास प्रतिशत सदस्यहरू उपस्थित भएमा समितिको बैठकको लागि गणपुरक संख्या पुगेको मानिनेछ ।
- (३) समितिको बैठकको अध्यक्षता अध्यक्षले गर्नेछ र अध्यक्षको अनुपस्थितमा समितिको बैठकको अध्यक्षता आफुमध्येबाट छानेको व्यक्तिले गर्नेछ ।
- (४) समितिको बैठकमा बहुमतको राय मान्य हुनेछ र मत बराबर भएमा बैठकको अध्यक्षता गर्ने व्यक्तिले निर्णयात्मक मत दिनेछ ।
- (५) समितिको निर्णय समितिको *सदस्य सचिवद्वारा प्रमाणित गरिनेछ ।
- (६) समितिको बैठकमा अपनाइने अन्य कार्यविधि समिति आफैले निर्धारण गर्नेछ ।

***५. समितिको कोष:** (१) समितिको कोषमा देहायका रकमहरू रहनेछन् र समितिको सबै खर्च सो कोषबाट व्यहोरिनेछ:

- (क) नेपाल सरकारबाट प्राप्त रकम,
- (ख) विदेशी सरकार र अन्तर्राष्ट्रिय संघ संस्थाबाट प्रदान गरिएको रकम,
- (ग) रेडियो नेपालको विज्ञापन सेवाबाट प्राप्त रकम,
- (घ) अन्य श्रोतबाट प्राप्त गरेको रकम ।
- (२) समितिको कोषको सञ्चालन समितिले बनाएको नियम बमोजिम हुनेछ ।

६. लेखा तथा लेखा परीक्षण: (१) समितिको आय व्ययको लेखा नेपाल सरकारले अपनाएको तरिका बमोजिम राखिनेछ ।

- (२) समितिको लेखा परीक्षण प्रचलित कानून बमोजिम हुनेछ ।
- (३) नेपाल सरकारले चाहेमा जुनसुकै बखतपनि समितिको हिसाब किताब जाँचन वा जचाउन सक्नेछ ।

७. कर्मचारी सम्बन्धी विशेष व्यवस्था:

- # (१) रेडियो प्रसार सेवाको कार्यकारी निर्देशक नेपाल सरकारबाट नियुक्त हुनेछ ।
- (२) नेपाल सरकारको प्राविधिक र प्रशासकीय कर्मचारीलाई समितिबाट तलब खाने गरी नेपाल सरकारले समितिको काम गर्न काज खटाउन सक्नेछ ।
- (३) उपदफा (२) बमोजिम नेपाल सरकारले काजमा खटाएको प्राविधिक र प्रशासकीय कर्मचारीहरूको पदाधिकार सुचना तथा सञ्चार मन्त्रालयको दरबन्दीमा रहनेछ ।
- (४) समितिमा काज खटी गएका प्राविधिक वा प्रशासकीय कर्मचारीलाई नेपाल सरकारले अन्यत्र काज खटाउनु वा सरुवा गर्नु परेमा त्यसको सुचना समितिलाई दिनेछ ।
- (५) नेपाल सरकारको सेवामा रही समितिमा काज खटिएका प्राविधिक वा प्रशासकीय कर्मचारीको सरुवा, बढुवा, सेवाका शर्त तथा सुविधा र विभागीय कारवाई तथा सजायको सम्बन्धमा नेपाल सरकारको नियमानुसार हुनेछ । तर समितिका कर्मचारीहरूले नेपाल सरकारबाट काज खटी आउने प्राविधिक वा प्रशासकीय कर्मचारीहरू भन्दा बढी तलब भत्ता वा कुनै सुविधा पाउने रहेछन् भने काजमा खटी आउने त्यस्तो कर्मचारीलाई समितिमा छुट्टेजेल समितिका कर्मचारीले पाएसरह तलब, भत्ता वा सुविधा दिनमा यस दफाले वाधा पु-याएको मानिने छैन ।

- (६) समितिमा काजमा खटिएका नेपाल सरकारको प्राविधिक वा प्रशासकीय कर्मचारीलाई फिर्ता गर्नु वा विभागीय कारवाई गर्नु परेमा समितिले सो गर्नु परेको कारण र आधार स्पष्ट खुलाई नेपाल सरकारमा सिफारिश पेश गर्नु पर्नेछ र त्यस्तो कर्मचारी उपर कुनै आरोप लागेको भए सो आरोप कुन कुरामा आधारित छ सो समेत खुलाई पठाउनु पर्नेछ ।
- (७) समितिमा काजमा रहेका कर्मचारीहरूको अध्ययन विदा, विशेष विदा र असाधारण विदा वाहेक अन्य विदा समितिले दिनेछ ।

*७.क. **अध्यक्षको कर्तव्य:** नेपाल सरकारको संचार नीतिमा उल्लेख भए अनुसार रेडियो प्रसार सेवासंग सम्बन्धित नीति तथा निर्देशनको कार्यान्वयन गर्नु गराउनु अध्यक्षको कर्तव्य हुनेछ ।

*७.ख. **समितिका कार्यकारी निर्देशक, कर्मचारी तथा सदस्यहरूको सेवाको शर्त र सुविधा:**

(१) कार्यकारी निर्देशकको पारिश्रमिक, सेवाको शर्त र सुविधा नेपाल सरकारले तोकिदिए बमोजिम हुनेछ ।

(२) समितिका कर्मचारीहरूको पारिश्रमिक, सेवाका शर्त तथा सुविधा तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

(३) समितिका सदस्यहरूले समितिको बैठकमा भाग लिए वापत सूचना तथा संचार मन्त्रालयको स्वीकृति लिई समितिले तोकिए बमोजिमको बैठक भत्ता पाउनेछन् ।

८. **अधिकार प्रत्यायोजन:** समितिले आवश्यकताअनुसार आफ्नो सबै वा केही अधिकार समितिको कूने सदस्य वा सदस्य सचिव वा सदस्यहरूको उपसमिति वा समितिको कर्मचारीलाई प्रत्यायोजन गर्न सक्नेछ ।
९. **नेपाल सरकारसंग सम्पर्क:** समितिले नेपाल सरकारसंग सम्पर्क राख्दा सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालयमार्फत राख्नु पर्दछ ।
१०. **नियमहरू बनाउने:** समितिले आफ्नो कार्य संचालनको लागि आवश्यक नियमहरू नेपाल सरकारको स्वीकृति लिई बनाउन सक्नेछ ।

११. **समितिको कार्यालय:** समितिको प्रधान कार्यालय काठमाडौंमा रहनेछ ।

१२. **सम्पतिको हस्तान्तरण र बचाउ:** सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालय अन्तर्गत प्रसार विभागको स्वामित्वमा रहेको सम्पुर्ण चल तथा अचल सम्पति समितिलाई हस्तान्तरण गरिएको छ । उक्त प्रसार विभागले गरेको ठेक्कापट्टा वा करारहरू यसै समितिसित भए गरेको मानिनेछ ।

#रेडियो प्रसार सेवा विकास समिति (गठन) (पहिलो संशोधन) आदेश, २०४६ द्वारा संशोधित
 * रेडियो प्रसार सेवा विकास समिति (गठन) (दोश्रो संशोधन) आदेश, २०५१ द्वारा संशोधित तथा थप रेडियो प्रसार सेवा विकास समिति (गठन) (दोश्रो संशोधन) आदेश, २०५१ द्वारा मूल आदेशको ठाउँ ठाउँमा प्रयोग भएका संचार मन्त्रालय भन्ने शब्दहरूको सट्टा सूचना तथा संचार मन्त्रालय भन्ने शब्दहरू राखी रूपान्तर गिरएको छ ।
 केही नेपाल कानून संशोधन ऐन, २०६३ को दफा २९ ले श्री ५ को सरकार भन्ने शब्दहरूको सट्टा नेपाल सरकार भनि रूपान्तरण भएको ।